392: Bid’at İçerikli Kitapları Telef Etmek Caizmi?

Tarık Ebu Abdullah

29 Ara, 2017

https://ilimvecihat.com

SORU

İçeriği sahih inanca ters, akaid ile alakalı konuları içeren kitapları yakmak caiz olur mu, içlerinde ayet olduğu için tereddüt ediyorum.

CEVAP

Hamd Allah'a mahsustur.

Kur'an'ı iki kapak arasında ilk toplayan halife Ebu Bekir *(radıyallahu anhu)* olmuştur. Ama Kur'an'ın indiği değişik lügatler yine insanlar arasında bakiydi. Değişik sahabe mushafların genişlemiş olan İslam topraklarında yayılması sebebiyle değişik bölgelerde Kur'an'ın okuyuşu hakkında ihtilaflar olmaya başladı. Bunun için Osman *(radıyallahu anhu)* kendi hilafetinde Kur'an'ı tek bir lügat üzerinde, Kureyş lügati üzerinde topladı ve diğer mushafları yaktırdı. Böylece ihtilafları bitirdi ve yakın fitneyi engelledi. Osman *(radıyallahu anhu)*'nun diğer mushafları yaktırmasına bir sahabe dahi itiraz etmedi. Bu da sahabenin bu hususta icmasını ifade eder.

Buna binaen ulema sahih bir maksat ile Kur'an'ın yakılmasına cevaz vermişlerdir.

Sonra, bid'at ehlinin telif ettiği ve dalalet içerikli kitapların yakılmasına gelince caizdir. Sıfatı bu olan kitapları yakmakta hiçbir beis yoktur. Ulemadan buna şahitlik eden sözler çoktur. Bazıları şunlardır:

İmam Abdullah bin Ahmed bin Hanbel *(rahimehullah)* babasından şöyle işittiğini söyler: "Selam bin Ebi Muti sikattandır. Bize ondan ibni Mehdi tahdis etmiştir." Sonra babasından şöyle işittiğini söyler: "Ebu Avane içinde sahabeyi ayıpladığı ve başka afetleri olan bir kitap yazdı. Selam bin Ebi Muti geldi ve "Ey Ebu Avane şu kitabı bana ver" dedi. O da kitabı ona verdi. Selam kitabı aldı ve yaktı. Babam dedi ki: Selam, Eyyub'un ashabından ve salih bir adamdı." (El-İlelu ve Marifetu'r-Rical, 1/108)

Fadl bin Ziyad *(rahimehullah)* bir adamın İmam Ahmed *(rahimehullah)*'a Selam bin Ebi Muti *(rahimehullah)*'ın yaptığı için şöyle dediğini söyler: "Ümit ediyorum ki bu yaptığı ona inşallah zarar vermez." Bunun üzerine Ebu Abdullah (İmam Ahmed *(rahimehullah)*) şöyle dedi: "Ona zarar vermek? Bilakis yaptığından ötürü ona inşallah ecir vardır." (Es-Sunne, el-Hallel, 3/511)

Harb bin İsmail *(rahimehullah)* şöyle diyor: "İshak bin Rahaveyh'e şöyle sordum: Bir adamda içinde irca görüşü veya kader görüşü olan veya bid'at

olan bir kitap var. Bende ondan bu kitabı ödünç istedim ve elime geçtiğinde yaktım veya parça parça yırtıp attım. Ne dersin?" "Hiçbir şey olmaz!" dedi. (Es-Sunne, el-Hallel, 3/511)

Nuaym bin Hammad *(rahimehullah)* şöyle diyor: "İbrahim bin Ebi Yahya'nın kitapları için beş dinar yardımda bulundum. Sonra bana bir gün içinde kader görüşü olan ve Cehm'in görüşü olan bir kitabı getirdiler. Kitabı okudum ve onun (İbrahim bin Ebi Yahya'nın) olduğunu anladım. Ona "bu senin görüşün mü?" sordum. O "Evet" dedi. Bende kitaplarının bazılarını yaktım ve bazılarını yırtıp attım." (el-Mizan, 1/61)

Es-Sahavi *(rahimehullah)* Hafız ibni Hacer el-Askalani *(rahimehullah)*'ın tercümesinde şöyle diyor: "Allah ve Rasulü için öfkesi çok büyüktü. Eşref Barsbay döneminde Şeyh Nesimuddin et-Tebrizi'nin ve 820 de zındıklığından ötürü öldürülen bir Hurufi şeyhinin tebaasından bir adam buldular. Yanında merdut ve bozuk itikat içeren bir kitap vardı. Onu huzura çağırdılar. İbni Hacer yanındaki o kitabı yaktı. Sonra onu tedip (dövmek) etmek istedi. Ama kişi kitabın içinde ne olduğunu bilmediğine yemin edince ve nefis terbiyesiyle alakalı bazı şeylerin yazılı olduğunu zannettiğini söyleyince ve kitaptan teberi edince bırakıldı." (El-Cevahiru ve'd-Durer, 2/637,638)

Ebu Hamid el-Gazzali *(rahimehullah)*'ın meşhur kitabı "İhyau Ulumi'd-Din'i" için birçok âlim yakılmasına hükmetmiştir. Hatta fiilen yakmışlardır. Kadı İyad *(rahimehullah)* "bizde Mağrip'de sultanın emri ve fukehanın fetvasıyla İhya'sı yakılmıştır ve ondan uzak durulmuştur" der. (Siyeru Alamu'n-Nubela, 16/327)

Ve Murabitin Devletinin hükümdarı Ali bin Yusuf bin Taşfin *(rahimehullah)* el-Gazzali'nin İhya'sını yanında bulunan ulamanın ittifakıyla yakmıştır. Maliki ulemasının büyüklerinden Ebu Bekir et-Tartuşi *(rahimehullah)*'ın da el-Gazzali'nin İhya'sı için çok şiddetli sözleri vardır ve o da yakılmasına hükmedenlerden biridir. (Bk. El-Miyaru'l-Murib, 12/185,186)

Takiyyuddin el-Fasi "el-Akdu's-Semin" adlı kitabında ibni Haldun *(rahimehullah)*'ın şöyle dediğini aktarır: "İbni Arabi'nin el-Fusus'u ve el-Futuhat'ı gibi ve ibni Sebin'in el-Budd'u gibi ve ibni Kasi'nin Halu'n-Naleyn'i gibi ve ibni Berracan'nın Aynu'l-Yakın'ı gibi sapık inançlar içeren kitapların hükmü bulundukları an ateşle yakılmaları ve yazıları suyla giderilmesidir. Zira bu sapık inançları yok ederek din için genel bir maslahat hâsıl olur." (el-Akdu's-Semin 2/180,181)

Bu manada ulemanın sözleri çoktur. Ben burada sadece bazısını getirdim.

Velhasıl, bid'at veya bozuk itikat içerikli kitapları yakmanda hiçbir beis yoktur.

Allahu A’lem.